

„maestrii de vânătoare“, numiți mai întâi de rege apoi de prefecti, organizau vânătorile de lupi ori de câte ori era necesar.

La figurat, poți avea „o foame de lup“, „urla cu lupii“, „nimeri în gura lupului“, „merge cu cu pas de lup“, iar o fetiță plină de candoare poate „vedea lupul!“...

În Grecia, lupul care hoinărea prin pădure era ținta lui Apolo, divinitate a luminii, printre ale cărui nume se afla și cel de „lykos“ (= „lup“), adică zeul care înlătură lupul devastator. Pe Lycaon (aceeași etimologie), regele Arcadiei, Zeus l-a transformat în lup, pentru că acesta i-a oferit zeului membrele unui copil pe care îl sugrumase (cruzime de lup). „Hrăniți-i pe puii de lup pentru ca într-o zi ei să vă mănânce“, spunea Teocrit,¹ și nimeni nu ignoră faptul că, după Plaut, „omul este lup pentru om“.²

La Roma, lupul era consacrat lui Marte, divinitate a războiului, din pricina cruzimii sale necruțătoare. Cât despre zeul Faunus (asimilat mai târziu cu zeul Pan), protectorul turmelor și al podgoriilor, lui i s-a adăugat epitetul de Lupercus (din latinescul „lupus“=„lup“), iar serbările care îl celebrau au fost numite lupercale. Acestea erau licențioase și vulgare, dar aveau un caracter de purificare (acțiune de eliberare a pulsioniilor bestiale) și le desemnau pe prostituate cu numele de „lupa“ (din latinescul „louve“), pentru a le deosebi de femeile cumsecade, bune soții și mame.

În mitologia scandinavă, Odin era însoțit întotdeauna de doi corbi, Hugin („chibzuința“), pe umărul drept, și Munin („memoria“), pe umărul stâng, precum și de doi lupi: Gere („mâncăciosul“) și Freke („lacomul“). Cei doi corbi îi șopteau zeului la ureche trecutul și viitorul și păreau să se împotrivescă lupilor, impulsivii instinctive și nechibzuite.

În plus, în această mitologie nordică întâlnim saga lupului Fenris. Uriașa Angreboda, mesageră a răului, a conceput cu Loki trei monștri care aduc nenorociri zeilor și oamenilor: Hel, zeița lumii subpământene, șarpele Jormungand și, cel mai teribil dintre toți, lupul Fenris, care l-a înghițit pe Odin, cel mai important zeu. Împreună cu Hel și Jormungand, lupul Fenris este adversarul redutabil al zeilor și, în consecință, simbolul sfârșitului lumii...³

În textele din Avesta persană, lupul joacă același rol. Se spunea că, după victoria lui Ahuramazda – principiul binelui – „timpul lupului va fi trecut și va veni timpul mielului“.⁴

0. Teocrit, *Idile*, 1-35.

2. Plaut, *Asinaria (Comedia măgarilor)*, II-495.

3. G. Adler, *Studii de psihologie jungiană, op. cit.*, p.104.

4. *Ibid.*, p.105.

Pentru indienii din America de Nord, lupul reprezintă luna descrescătoare și sinistră; el se împotrivesc astfel luminii binefăcătoare.

În Biblie, lupul este asociat ideii de rapacitate,¹ este opus mielului,² iar falșii profeti sunt asemănți cu el.³

Mai mulți sfinți sunt asociați cu lupii, fiind prezentați în general ca stăpâni ai acestora.⁴ Legenda cea mai cunoscută este a Sfântului Francisc din Assisi care l-a supus pe lupul din Gubbio. Animalul făcea ravagii în această regiune a Italiei și-i teoriza pe locuitori. Francisc l-a găsit și i-a propus un tratat de alianță: dacă lupul consimțea să-i lase în pace, își primea hrana de la oameni. Tratatul a fost respectat. Această aventură va fi fost trecerea în legendă a unui fapt istoric: pacea încheiată prin intervenția sfântului între Republica din Gubbio și un tâlhar celebru care jefuia ținutul.

Aproape întregul folclor cunoaște „zmeii“ sau „căpcăunii“ (în franceză, „loups-garous“- nota trad.), și încă din timpuri foarte îndepărtate, din moment ce Herodot și Pliniu vorbesc despre ei. Această capacitate a oamenilor de a se transforma în lupi, mai este numită și „lycantropie“ (din grecescul „om-lup“), termen ce se aplică, în egală măsură, unor deliruri în care omul crede că s-a transformat în lup.⁵

Acești „loups-garous“, care umblau noaptea pe câmp, erau bănuți a fi vrăjitori travestiți în lupi. Pielea lor era rezistentă la gloanțe, nu însă la acelea care au fost în prealabil binecuvântate într-o capelă dedicată sfântului Hubert, patronul vânătorilor. „Loups-garous“ erau doborâți și de vânătorul care purta un trifoi cu patru foi etc. Dacă lupii erau răniți, rănilile nu se vindeau până când ei nu-și relua chipul uman.

În sfârșit, să nu uităm că Roma a fost întemeiată de Romulus (nemuritor) și Remus (muritor). După Titus Livius, aceștia fuseseră abandonați în apele Tiburului într-un coș de răchită. Când fluviul s-a revărsat, ei au eșuat pe mal până când s-au retras apele. O lupoaică ce tocmai își pierduse puii a auzit scâncetele lor și i-a alăptat, până au fost găsiți de un păstor și de nevasta lui. Această celebră lupoaică demonstrează că, dacă ești pierdut în natură, fără protecție paternă, natura însăși, *Alma mater*, devine protectoare și hrănitore.

Dar lupul este și imaginea Mamei teribile care își devoră copiii, ca în „Scufița roșie“. Este vorba, în acest caz, despre incapacitatea de a ne elibera de inconștientul-mamă în care ne reține dorința de a rămâne în binecuvântata stare de inconștiență.

1. Geneza, XLIX -27.

2. Isaia, XI-6 și LXV-25.

3. Matei, VII-15.

4. Cf. Daniel Bernard, *Omul și lupul*, Berger-Levrault, 1981, p.142.

5. *Ibid.*, p. 153.